

מ"ת 115/10/22 - מדינת ישראל נגד נגאח אבו מוסטפא

בית משפט השלום לתעבורה בבאר שבע

מ"ת 115-10-22 מדינת ישראל נ' אבו מוסטפא (עציר)

בפני	כב' השופט הבכיר, אלון אופיר
מבקשים	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד שמעון שימן
נגד	
משיבים	נגאח אבו מוסטפא (עציר)
	ע"י ב"כ עו"ד עלי אלקרינאוי

החלטה

בפני בקשה של המדינה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו זאת לאחר שלכאורה נהג רכב בעודו תחת פסילה פעילה של רישיון נהיגתו אשר הוטלה עליו לתקופה בת 9 שנים וזאת לאחר שהורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות.

בהתאם לעובדות כתב האישום שהוגש כנגד המשיב, נהג הוא ביום 29.9.22 רכב בסמוך לשעה 11:18 על כביש 40 (כביש בין עירוני מהיר).

מאחר ונהיגה זו הייתה כאמור לאחר שרישיון המשיב נפסל ביום 12.7.20 למשך 9 שנים, נעצר מידית המשיב, ולאחר שהוגשה בעניינו הצהרת תובע, הובא הוא בפני והצדדים נימקו עמדתם באופן הבא:

ב"כ המשיב הסכים מיד לקיומן של ראיות לכאורה (ללא כל טענה ביחס לכרסום באיכות הראיות) וביחס למסוכנותו של המשיב, סבר כי ניתן לאיין אותה בחלופת מעצר הכוללת פיקוח של מפקחים מתאימים.

לאחר שבית המשפט הבהיר כי רף המסוכנות בפרשה זו חריג, ביקש ב"כ המשיב כי הוא ישלח לקבלת תסקיר של שירות המבחן למבוגרים ולאחריו ינסה לשכנע את בית המשפט לשחרר את המשיב בחלופה כזו או אחרת או לחליפין המשך המעצר יהיה בתנאים של איזוק.

כתמיכה לעמדתו, הפנה ב"כ המשיב לפסיקה שהוגשה לאחר הדיון (עמ"ת 43456-06-14 מד"י נגד אבו סיאם, וכן לבש"פ 5844/22 מיכל חז'ויב נגד מדינת ישראל) ולשיטתו תומכת בעמדתו לפיה ניתן גם בנסיבות אלה להורות על שחרור בחלופת מעצר.

ב"כ המדינה הדגיש כי בפרשה זו המדובר במי שנשקפת ממנו מסוכנות ברף גבוה וחריג.

לשיטת המדינה, תנאי לבחינת חלופת מעצר הוא היכולת לתת במשיב נתון אמון בסיסי, ומלא ניתן לתת כזה במקרה נתון, הרי שאין כל הצדקה לתסקיר מעצר או לבחינת חלופת מעצר.

בפרשה זו המדובר במי שגרם לתאונה קטלנית, הורשע ונשפט לאחרונה ל-10 חודשי מאסר בפועל לצד 9 שנות פסילה בפועל.

שנה לערך חלפה מיום ששוחרר המשיב ממאסרו, וכבר נתפס נוהג בזמן פסילה וזאת כאשר מאסר מותנה מרחף מעל ראשו.

בנסיבות אלה, סבורה המדינה כי אין כל הצדקה לתת במשיב אמון בסיסי, ויש הצדקה מלאה לעוצרו עד לתום ההליכים ללא כל תסקיר וללא בחינה נוספת של ערבים כאלה ואחרים.

דין -

קבלת החלטה על מעצרו של משיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו מחייבת קיומם של שלושה תנאים **מצטברים**: ראיות לכאורה, עילת מעצר, והעדר חלופה מתאימה.

ב"כ המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה (ללא כל טענה ביחס לכרסום באיכות הראיות) ובנוסף לא הועלתה (ובצדק) כל טענה להיעדר עילת מעצר שכן נהיגה בזמן פסילה מייצרת מסוכנות מידית למשתמשי הדרך עד כדי סכנת חיים. נותר אם כן לבדוק אפשרות לקיומה של חלופת מעצר מתאימה לצורך איון המסוכנות.

בהקשר זה נקבע "מנגנון דו-שלבי":

בשלב הראשון - יש לבחון האם חלופה כלשהי עשויה, באופן עקרוני, להפיג, או להפחית, את המסוכנות הנשקפת מהנאשם ברמה המתקבלת על הדעת.

בפסיקת בית המשפט העליון נקבע כי שחרור לחלופת מעצר תלוי, בין השאר, בשאלה:

האם ניתן לתת אמון במשיב.

בחינתה של סוגיה זו תעשה, בין היתר, בהתייחס למספר תבחינים, בכללם: **עברו של המשיב**, התנהגותו במהלך האירועים המתוארים בכתב האישום; ונסיבותיו הפרטניות של כל מקרה ומקרה (ראו: פ"פ 7129/15 **מדינת ישראל נ' גפני** (28.10.2015); בש"פ 6613/16 **ברלנד נ' מדינת ישראל** (15.09.2016)).

בית המשפט המחוזי בבאר-שבע קבע רק לאחרונה בעמ"ת 50648-01-19 מד"י נגד אחמידי עזמי את הדברים הבאים:

"לא מצאתי לקבל את ההנחה לפיה עצם הנהיגה בזמן פסילה פוסלת מני ובי, מתן אמון כי המשיב יקיים אחר תנאי שחרורו, הגם שבית המשפט מבין את הרציונל העומד מאחורי טיעון שכזה. ודוק, לא אחת בשעה שמדובר בנהיגה בזמן פסילה בפעם הראשונה ללא עבירות נלוות, ללא עבר תעבורתי, לא מוגשת בכלל בקשה למעצר, וגם כאשר מוגשת בקשה שכזו במקרים חמורים לאין ערוך מהמקרה שבפניי, בתי משפט מורים על שחרור. אלה כאלה, מלמדים כי אין לומר באופן קטגורי שנהיגה בזמן פסילה שוללת מתן אמון כי הנאשם לא יקיים אחרי תנאי שחרורו, ובכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבות הנוגעות למיחות המעשה ומיחות העושה."

אותו בית משפט מחוזי קבע **בעמ"ת 16102-08-22 אלשיך נגד מדינת ישראל** את הדברים הבאים, ביחס למי שנהג רכב בזמן פסילה בפעם השלישית (ולא הורשע בעברו בגרימת מוות ברשלנות - בבחינת קל וחומר למקרה דנן) -

"אמנם מן המונח לפניי לא עולה כי העורר גרם חלילה לפגיעה או פגיעה במאן שהוא או ברכוש, אולם עצם העובדה כי הוא נוטל דרור לעצמו וממשיך להתעלם מהחלטות שיפוטיות בעניינו ומהוראות הדין, מלמדת כשלעצמה גם על מסוכנות, אך גם על העדר מורא מאימת הדין ומגורמי אכיפת הדין ויש בה כדי לבסס את הקביעה החד-משמעית של בית משפט קמא בדבר היכולת ליתן בו אמון."

המשיב במקרה זה נעצר עד לתום ההליכים ללא תסקיר מעצר וללא בחינה של חלופות מעצר כתוצאה מחוסר אמון בסיסי בו.

החלטה ברוח דומה ניתנה גם בעמ"ת (מחוזי ב"ש) 16396-01-16 דגמש נגד מד"י שם נקבע ביחס למי שנהג רכב בזמן פסילה כאשר הוא בלתי מורשה לנהיגה:

"הסנגור הצביע על כך שההרשעות הפליליות הן בעיקרן ישנות, והאחרונות הן משנת 2008, ועיקרן משנת 2006. על כך השיב התובע בצדק כי דווקא בתחום הנהיגה בפסילה ישנן הרשעות חדשות יותר, ובין השאר הוטל על העורר עונש מאסר בפועל בן 13 חודש וזאת אך לפני 3 שנים, בסוף שנת 2012. זאת, מעבר למאסר קודם שרוצה בעבודות שירות בגין נהיגה בזמן פסילה, מס' חודשים קודם לכן."

בהתחשב במכלול הנסיבות, מקובלת עליי עמדת המדינה שאין מדובר במי שניתן לתת בו את האמון הבסיסי ביותר הנדרש על מנת לבחון חלופת מעצר. יתרה מזו, גם המעצר בתנאי איזוק אלקטרוני דורש מידה מינימלית של אמון, אך כאשר מדובר במי שהפר פעם אחר פעם את הוראות ביהמ"ש, הרי שלא ניתן לתת בו את אותה מידת אמון מינימלית."

אם מגיע בית המשפט למסקנה כי ניתן לתת במשיב נתון אמון בסיסי כי יכבד החלטת שחרור כזו או אחרת ולחליפין החלטה על המשך מעצר באיזוק, ניתן יהיה לעבור ולבחון את השלב השני:

בשלב השני - יש לבחון את החלופות הקונקרטיות המוצעות, לרבות האפשרות למעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, ואת מידת התאמתם להערכת מסוכנותו של המשיב הספציפי, בהתאם למאפייניו האישיים ולטיב הסיכון הנשקף ממנו (ראו: בש"פ 8389/15 אבו כאטר נ' מדינת ישראל (27.12.2015); בש"פ 1971/16 קופר (קופרשמיד) נ' מדינת

ישראל (13.03.2016).

מן הכלל אל הפרט -

המשיב במקרה שבפני הורשע בהליך משפטי בעבירה של גרימת מוות ברשלנות של אדם אחר בתאונת דרכים.

אין המדובר בסיטואציה בה המדובר בתיק מב"ד, או בתיק אחר בו עומדת לזכות הנאשם חזקת החפות.

המדובר במי שגרם ברשלנותו למותו של אדם בתאונה, וכתוצאה מכך נגזרו עליו 10 חודשי מאסר אותם ריצה מאחורי סורג ובריה, ובנוסף נפסל הוא מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך 9 שנים.

כשנה בלבד חלפה מיום ששוחרר המשיב ממאסרו בגין התאונה הקטלנית, וכבר נתפס הוא נוהג רכב בעודו מרצה את ענישתו ופסילתו הנובעת מגרימת המוות ברשלנות.

אם לא די בכך כדי להציבו ברף מסוכנות חריג ללא כל יכולת לתת בו אמון בסיסי, הרי שנהיגה לכאורית זו (לגביה אין מחלוקת על קיומן של ראיות לכאורה), בוצעה כאשר מאסר מותנה בר הפעלה לתקופה של חצי שנה מרחף מעל לראשו, מה שלא יצר כלפי המשיב כל הרתעה אפקטיבית כפי שלא יצרה גם תקופת המאסר שריצה מאחורי סורג ובריה.

במקרה שבפני נראה כי עניינו של המשיב נמנה על אותם מקרים בהם לא תסכון חלופת מעצר, ואף לא מעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני, זאת לאור חומרת הנסיבות ועל רקע העבר המכביד הכולל גרימת מוות ברשלנות לצד ביצוע 59 עבירות תעבורה נוספות מסוגים שונים.

מי שכבר גרם למותו של אדם בתאונה ואף ריצה מאסר מאחורי סורג ובריה בגין רשלנותו שהובילה למוות, אמור לכבד החלטה שיפוטית המונעת ממנו יכולת נהיגה ויכולת גרימת סכנה נוספת למשתמשי הדרך.

מי שמפר החלטה שיפוטית מסוג זה, קל וחומר לאחר שגרם למותו של אדם בתאונה, זאת כאשר מאסר מותנה מרחף מעל לראשו, זמן קצר יחסית לאחר שהשתחרר ממאסר, אינו ראוי לאמון בסיסי מבית המשפט, ולכן אין כל טעם בשליחתו לתסקיר מעצר או לחליפין לבחון ערבים כאלה ואחרים לאיון מסוכנותו.

משהגעתי לכלל מסקנה כי שום חלופה לא תסכון, לא מצאתי הצדקה לבחון חלופות מעצר קונקרטיות או להזמין תסקיר משירות המבחן (ראו בעניין זה את את בש"פ 45/10 פאדי מסארוה נ' מדינת ישראל (8.1.10) בש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל (15.01.2015); בש"פ 4513/16 דומראני נ' מדינת ישראל (22.06.2016); בש"פ 1495/17 מדינת ישראל נ' זאודי (21.02.2017); בש"פ 5462/17 לוי ואח' נ' מדינת ישראל (15.8.17).

לסיום החלטתי, אתייחס בקצרה לפסיקה שהגיש ב"כ המשיב:

החלטת השחרור בתנאים בעמ"ת 43456-06-14 מד"י נגד אבו סיאם, אף היא לאחר גרימת תאונה קטלנית, באה לפני כעשור על רקע כרסום מהותי באיכות הראיות ושאלה כבדת משקל ברקע אשר עסקה בזהות הנוהג באותה הפרשה. אותו כרסום בשאלת הזיהוי של הנהג יצר את ההחלטה על שחרור בתנאים בשונה מהיעדר כל כרסום בעוצמת הראיות במקרה שבפני.

גם החלטת בית המשפט העליון בבש"פ 5844/22 חז'ויב נגד מד"י, לה הפנה הסנגור, מאשרת כי יהיו מקרים חריגים ויוצאי דופן בהם יורה בית המשפט בעבירות תעבורה על מעצר עד לתום ההליכים (אף שמדובר בחריג ולא בכלל).

הגעתי למסקנה ולפיה מקרה בו אדם נוהג בזמן פסילה שהוטלה עליו כתוצאה מגרימת תאונה קטלנית, ונהיגה זו קרובה לשחרורו ממאסר שריצה בגין מקרה זה, ולחובתו בנוסף 59 הרשעות תעבורה ובכלל זה מאסר מותנה בר הפעלה בגין עבירה של נהיגה בזמן פסילה, הוא אדם הנכנס בגדר אותם מקרים "יוצאים מן הכלל" המצדיקים מעצר **שכן אין לתת בו אמון, ומסוכנותו אינה ניתנת לאינן בחלופה כזו או אחרת.**

אני מחליט לקבל את עמדתה של המדינה באופן מלא, ומורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

ניתנה היום, ח' תשרי תשפ"ג, 03 אוקטובר 2022, בנוכחות הצדדים.